

Székelyközlöny

Előfizetési árak:
 Egész évre 160 leu.
 Fél évre 80 leu.
 Negyed évre 40 leu.

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság
 Megjelenik szombaton reggel
 Felelős szerkesztő: TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Bulev. Regele Ferdinánd 14 szám
 (v. Kossuth-utca).
 Telefonszám: 34.

Megindult a Magyar Párt választási küzdelme.

A karikások ígéretekkel hitegetik a népet.

A lista véglegesítése.

A megyei magyar párttagozat július 2-ikán tartott intézőbizottsági ülése úgy határozott, hogy a képviselői listán a központ által függőben hagyott 4-ik helyre dr. Hinléder ügyvezető elnököt jelöli. Arról szó sincsen, hogy akár ez a jelölés, akár a központnál történt függőben hagyás Dénes Mózes muzsnai kisgazdára nézve, akit az első intézőbizottsági ülés dr. Sulyok Istvánnal együtt a negyedik helyre javaslatba hozott, — mellőzést vagy sérelmet jelentene. Ugy a központnak, mint a 2-án összeült intézőbizottságnak az volt a fel-fogása, hogy a Magyar Pártnak nem szabad ugyanabba a hibába esnie, amit a karikások annyiszor elkövettek, amikor a kisgazdáknak csak a lista végén biztosítottak helyet, mert a Magyar Párt nem élhet ilyen átlátású kortesfogásokkal. Azt pedig senki, maguk a székely gazdák sem kívánják, hogy a magyarság érdemes politikai vezeterei, akikhez a magyarságot az évtizedes küzdelem lelke fűzi, a listáról leszorítottassanak. Más megoldást kellett tehát keresni és így esett — a közóhajnak is megfelelő — választás dr. Hinléderre, aki, mint a párt fegyelmezett harcosa, ezt a rendelkezést is vállalta. Ennek a megoldásnak a Dénes Mózes személye sem állott útjába, mert az első intézőbizottsági ülésen ő maga jelentette ki, hogy az ő nevével való megoldáshoz nem ragaszkodik, sőt kérte, hogy személyétől tekintsenek el, s a lista véglegesítése után éppen olyan fegyelmezetttséggel jelentette ki, hogy az említett szempontok helyességét belátja s a Magyar Párt mellett a multban tanusított bátor magatartásához hiven fog most is példát mutatni: miképpen kell a nagy cél, a nemzeti ügy szolgálatában a személyi szempontok félretételével eljárni.

A lista letétele.

Mint említettük, a pártelnökség gondoskodott arról, hogy a magyarpárti lista kedvező elhelyezést kapjon a szavazólapon s ezért a listavezető gróf Bethlen György nevével ellátott képviselői listát még június 24-én letette Bilciurescu törvényszéki elnöknel. Hétfőn, július 4-ikén megtörtént a lista kiegészítése s

ugyanekkor benyújtotta a párt az általános szenátorválasztásra (július 20) szóló jelölő listát is dr. Balogh Arthur nevével. A törvényszéki elnök mindkét listát elfogadta. A 24-iki községi szenátorválasztás listájának benyújtására később kerül sor.

Más listák.

Listát tettek még le a gheorgista liberálisok, a ducista liberálisok, a zsidók, a román nemzeti parasztpárt (karikások), Goga-féle agrárpárt, Stere-párt, Lupu-párt és az averescánusok.

A magyarság jelöltjeit a régi lelkesedéssel fogadja a vármegye lakossága.

A Magyar Párt jelöltjei és más, áldozatkész vezetőférfiai, megkezdtek a községek bejárást. A székely nép a régi lelkesedéssel fogadja mindenütt őket, mert tudja, hogy az egyedüli párt az ő nemzeti szervezete — az, amely nem ígér semmit, hanem küzd kitartóan a nemzeti jogokért, a magyarság gazdasági és kulturális megmentéséért.

Működik a hivatalos gépezet.

A prefecturán nap-nap után jelennek meg a különböző községekből berendelt előjárók és vezetőemberek. Ezeket kellőképpen „felvilágosítják“, hogy a Magyar Párt rossz, ellenben az újabb gazdaszövetségnek keresztelt karikás magyarok pártja jó. De azt nem magyarázzák meg, hogy ha a gazdaszövetség olyan jó a népnek: akkor miért nem teszik a lista első helyére legalább egy karikás magyarnak a nevét, miért teszik oda most is — *Solomont?*!

A Magyar Pártnak nem állnak rendelkezésére a hivatalos gépezet előnyei, berendelés, telefon, csendőr, jegyző, szolgabíró, autó stb., s a magyar jelöltek nem is tudnak elmenni a megyének mind a 145 községébe. De erre szükség sincs, mert szomorú dolog volna, ha még most is rábeszéléssel kellene szavazatokat gyűjteni a nemzeti jogok kiköveteléséhez. A Magyar Párt tehát már csak a nagyobb központokban fog gyűléseket tartani és pedig szombaton d. e. 11 órakor Keresztúron, kedden d. e. 10 órakor Udvarhelyen.

Körünkben vannak a magyarság jelöltjei.

A magyarság jelöltjei különben most mind vármegyénkben vannak. Ma, pénteken délelőtt érkezett Willer József dr., aki Marostordamegyéből, az ottani testvérmagyarság lelkes ünneplésének felemelő és biztató hangulatát hozta magával. Ugyancsak ma délután érkezett városunkba Balogh Arthur volt szenátorunk, a kisebbségi ügyek világhírű harcosa. A magyarság közbecsülésében álló országos pártelnök, gróf Bethlen György pedig ma este egyenesen Keresztúrra érkezik, hogy ott a holnap, szombat délelőtti választói gyűlésen résztvehessen.

A karikások ígérnek.

Gyönyörű szép magyar nevet szerepeltetnek a karikások a Hargitában. Ugron, Réty, Györffy, Vajda... A listavezető Solomon nevét elhallgatják, hogy ne zavarja ez se a szép „magyar“ hangulatot. Mi úgy gondoljuk, ha a magyarság választási egyezményt kötne valamilyik román párttal: nem szégyelné a román neveket. Mert az őszinteség mindenek felett való erény. De a magyar légkört most szükségessé teszi a program, amit a magyar néppel el akarnak hitetni. Közigazgatási önkormányzat! Közbirtokosságok megvédése! Igazságos adózás! Magyar nyelv! Felekezeti iskolák! Mintha csak a Magyar Párt 14 éves küzdelmét sajtóították volna egyszerre ki! Az ember megdöbben ilyenkor, választások előtt, hogy *mindenki csupa magyar*, mindenki a Magyar Párt programját akarja megvalósítani!! Miért nem valósul hát meg? Hogy erre a szörnyű kérdésre megfelelhesünk, forduljunk az emberi természetnek egy igen kegyetlen képességéhez: az emlékezethez. *Idézzünk a multból:*

A közigazgatási önkormányzatot ugyanez az uralom akarta elfojtani megyénkben, amikor az 1930-iki közigazgatási választásokon a karikások 19 százalékát ki akarták kerekíteni 20-ra.

A nép által választott megyetanács megválasztását megfélebezték.

A községek önállóságát megszüntették.

A választott városi tanács megalakulását lehetlenné tették.

A közbirtokossági vagyono-

kat fel akarták osztani, a közbirtokosságokat megszüntetni.

A közbirtokosságokat az adókkal, az illetékegyenértékkel, a tilalmakkal tönkretették.

Dobrescu parasztpárti alminiszter 1931 április 7-ikén kiadott nyelvrendeletében megtiltotta a községi és megyei tanácsokban a magyar nyelv használatát.

Laslo esperes, a parasztpárt egyik vezére, a választott megyetanács 1931 április 1-én tartott ülésében tiltakozott az ellen, hogy ott bárki is magyarul megszólaljon.

Réti a Hargitában feldicsérte a pénzügyigazgató nyelvtiltó rendeletét.

Ionescu parasztpárti vasuti miniszter 1931 február 28-án kiadott nyelvrendeletében megtiltotta a vasutakon a magyar nyelven való beszédet s még jegyet sem volt szabad adni, ha azt magyarul kérték.

A Réti-féle városi interimár-bizottság 1930 április havában elhatározta, hogy a városi kereskedő- és iparos-tanonciskola államosítását kéri.

Aláírásokat gyűjtöttek az iskolás gyerekek szüleitől és a tanítóktól arra, hogy az oktatással meg vagyunk elégedve, hogy itt minden magyarul megy s ezeket a nyilatkozatokat később Genfben felhasználták.

A nemzeti parasztpárt indította meg a felekezeti magyarnyelvű iskolák helyett az állami iskolák létesítését.

A szülők sirtak, mert gyermekeik sem magyarul, sem románul nem tudtak.

Az állampolgárságot kutatták, sokakat kiutasítottak.

Eközben Solomont, a segesvári orvost, megtették udvarhelyi polgárnak.

Réti újabb vásárjogot kért, hogy a helybeli iparosok jobban tudjanak élni.

Zetelakán még a tüzoltóegylet gyakorlatozását is megakadályozták.

A tejszövetkezeteket az adóval megölték.

A Réti-féle megyei interimár-bizottság megyei költségvetésében négy millió lej volt a fedezetlen hiány.

Az Udvarhelyen felesleges állami elemi fiúiskoláért a városi interimár-bizottság 150,000 lejt temetett a földbe, még sincs meg az iskola.

A város kormányzására idegenből hozták ide a segesvári Prescureát és a vásárhelyi Merát s azoknak ezrekte menő napi-díjat fizettek.

Elcsaptak egy csomó magyar jegyzőt s azokat most (a választások előtt) sirtadják.

Végezetül pedig csináltak egy

sok millióba került népszámlálást, hogy megtudják, hányan — nem vagyunk.

... Magyar Testvérek, mikor szavazni mentek, tekintsetek a jövőbe és emlékezzetek — a multra!

Három kérdés — három felelet.

A következő három kérdést intézi hozzám a karikások lapja:

1. Hogy vesztették el általam a a székely gazdák Rozmannel szemben való követelésüket?

2. Mi lett a beigért és előre megfizetett pesti kölcsönnel?

3. Hogy kaphattam meg a zetelaki cserépszállítást?

Felelet:

1. A székely gazdák nem rám bízták követelésük felhajtását. A főtárgyaláson nem is voltam Rozman védője. Rozmant elítélték, de vagyontalansága miatt nem volt végrehajtható.

2. Kölcsönt igenis akartam szerezni a gazdáknak, de az akkori karikások (mert akkor is voltak!) beárulták »irredenta« vállalkozásomat Cristea prefectnek, aki Pesten minden lépésemet ellenőriztette. Eljárásomért senkitől díjat nem kaptam és nem követeltem.

3. A zetelaki cserépszállítást úgy kaptam meg, hogy az én cserepem jobb és olcsóbb volt, mint az Ugroné.

Dr. Hinkelér Fels Ákos.

Már pénzt is ígérnek!

De csak a levegőből. Igazán szánalmas és szégyenteljes az a kapkodás, amely most már minden erkölcsi önbírálat nélkül, mind jobban és jobban elmeríti az ígéretek posványában fuldokló karikás jelölteket. Nyilatkozatokat tesznek közzé a Hargitában, hogy kiki hány meg hány ezreket fog fizetni magyar iskolák számára... ha!... Ha megválasztjuk őket!

Most eszükbe jutnak a magyar iskolák! Eddig csak államosítani szerették volna azokat! Önző és dőzsölő életükben, álláshalmozásban gyűjtött jövedelmükből eddig nem értek rá magyar kulturintézmények zsebébe csusztatni egy-két fillért, mint ahogy azt annyi szegény magyar ember csöndben, titokban megteszi. De most, a szavazás előtt csak úgy röpködnek az ezrekekre — a levegőben! »Kötelezik magukat! És ha nem választjuk meg őket? Hja, az más!... Az egyszerű ember végrendelete jut eszükbe: »Elvesztett tehenemet hagyom az ekléziának. Ha megkerül — legyen a fiámé...« Ők is csak így végrendeleznek.

... Milyen más eset volt az, amikor gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke, az 1928. évi téli választások után százezer lejt adott a megyénkbeli kulturális intézményeknek! Gimnáziumnak, internátusnak, nőegyletnek, gazdasági egyesületnek. Valóságos kézzel fogható 100,000 lejt! Pedig nem ígért soha, sem a választások után, sem pedig főleg — választások előtt. Nem ígért egy árva krajcárt sem...

Konverziós-bejelentések-hez való nyomtatványok nyomdánk üzletében kaphatók.

E jelben győzni fogsz!

Dr. Solomon Virgil és Ugron Ákos felelősök azért, hogy tizenhatezer szenátorválasztónak szavazásra kell menni.

Mátis András kaptafagyáros a felelős azért, hogy a községi tanácsosoknak július 24-ikén Udvarhelyre kell menni szavazni.

Ha csak egy-egy szenátorjelölt volna, a szavazás elmaradna!

Helyreigazítás.

A „Székely Közélet”
Tekintetes Szerkesztőségének

Helyben.

A sajtótörvény 20-ik § a alapján kérem, hogy a »Székely Közélet« 1932 július 2-iki számában »Döntés a Mohanu-ügyben« cím alatt megjelent cikknek személyemet érintő részére vonatkozóan az alábbi helyreigazítást a lap legközelebb megjelenő számában közzétenni sziveskedjenek:

1. Nem felel meg a tényeknek, hogy én a Mohanu-ügy védőjének bármiféle nyilatkozatot adtam volna, mert én ily nyilatkozatot soha ki nem állítottam.

2. Ez ügyben csupán a szavazási eljárás befejezése után, de még az urna felnyitása előtt felvett jegyzőkönyvről lehet szó, amelyet a szavazásnál közreműködött összes bizalmi férfiak és jelöltek együttesen irtak alá.

3. A választás szabályosságának vagy szabálytalanságának általános bírálatáról soha semmiféle nyilatkozatot nem tettem.

A cikknek reám nézve kedvezőtlen tendenciájú beállítása tehát megdőlt. Odorheiu, 1932 július 3.

Dr. Kálmán József
ügyvéd.

A nyilatkozattal kapcsolatos megjegyzéseinket — a sajtótörvénynek megfelelően — következő számunkban tesszük meg.

A Magyar Gazdasági Szövetséggel való mesterkedés éppen olyan szélhámosság, mint 1928-ban a „magyar néppárt”-tal és 1931-ben a „székely demokrata párt”-tal volt!

Ipartestületi ügyek.

Országos kirakó vásárok: július hó 11-én Topánfalva, 12-én Rozsnyó, 13-án Csikszereda, Medgyes, 14-én Szováta, 15-én Sıklód.

Ipartestületünk vezetősége még a múlt év folyamán újított az adminisztrátornál, hogy őt rábírija a forgalmi adó kivetésénél való engedelményekre. A pénzügyminiszter 1930 évi július 26-án 190001—1930 sz. alatt kelt rendelete ugyanis minden félreértést kizárva elrendeli, hogy azon kis iparosok forgalmi adója, akik új munkák készítése mellett javításai is foglalkoznak, 75% erejéig mérsékeltesék, azon kisiparosok pedig, akik kizárólag csak javítással foglalkoznak, teljesen mentesek a forgalmi adó alól. Időközben, talán szemszurásból, történt is valamelyes csökkentés a forgalmiadó kivetésénél, de az adó maga mégis megmaradt, s így ma, a kétségbeejtő viszonyok közt a legjogosabb követelésünk a forgalmiadó végleges eltörlése. Városunkban megtörténtek a forgalmiadó-kivetések, de sajnos, akkora összegekben, hogy azt a már elvázott iparos osztály megfizetni nem tudja, s ha a felebbezéseket nem veszik tekintetbe és a forgalmi adót nem csökkentik a legminimálisabb összegre, a legtöbb iparos kész iparendélyéről lemondani.

A forgalmi adó kivetésénél különösen fazekas iparos testvéreink szenvednek nagy igazságtalanságot amiatt, hogy teljes összegben róják meg őket, miután javítással nem foglalkoznak, s így adómérséklésben nem részesülhetnek. Mindenesetre furcsa indoklás ez, mert igaz ugyan, hogy sem a korsót, sem a fazekat kifordítani nem lehet, hogy azt az iparos megjavíthassa, de a bizottságot a józan észnek és jóindulatu belátásnak kell vezetnie, s a fazekas iparosok forgalmi adóját szintén csökkenteni kell. Ebben az ügyben ipartestületünk védelemért és közbenjárásért a prefectushoz fordult, mert a kirótt forgalmiadót a fazekas mesterek egész bizonyosan nem tudják megfizetni.

Városunk lakosságának bizonyára feltűnt, hogy egy idő óta az üstfoltozó sátoros cigányok egész serege lepi el az utcákat és holmi edényfoltozások ajánlataival, házról-házra kilincselnek, keresve az alkalmat, hogy összetákoltsák és az egészségre veszélyes, tisztátalan edényeiket, amelyeket mindenféle ócska, szemétdombokról is felszedett bádognál tákolnak össze, eladassák. Közben pedig, ahol lehet, attól sem riadnak vissza, hogy ami megfogható, el ne vigyék. Ezek a cigányok sem falunak, sem városnak hasznára nincsenek, s mindenféle közteher viselése nélkül a mások nyakán élőködvé, veszélyeztetik nemcsak a kis iparos amugy is kevés munkáját, hanem a közbiztonságot is. Felhívjuk

tehát a rendőrfőkapitány ur figyelmét, hogy sziveskedjék városunkat a sok korbórló cigánytól megtisztítani.

Ipartestületünk asztalos- és lakatos iparra tanoncot keres. Érdeklődők forduljanak hivatalunkhoz.

Az ipartestület elnöke.

ROMÁN LAPSZEMLE.

Az *Adeverul* június 22-iki számában a kisebbségek bécsi kongresszusával foglalkozik. Fontosságot tulajdonít annak, hogy a nemzeti kisebbségek ezuttal Genf helyett Bécsben gyűlnek össze. Felsorolja a legnagyobb részletességgel a kongresszuson megjelenő nemzeti kisebbségeket, akik 40 milliós tömeg képviselőiben fognak a kisebbségi kérdésben a Nemzetek Szövetségéhez fordulni. Ugyanakkor a kongresszus a kisebbségek életének legújabb eseményeit is kellő módon megvitatja.

A *Cvântul* június 28-iki számában aradi tudósítójának értesítése nyomán arról ad hírt, hogy Avramescu Vasile dr.-t Titulescu sűrűnyileg Genfben rendelte a székely csiki magánjavak kérdésében folyó tárgyalások ügyében. A lap szerint e jel is arra mutat, hogy a csiki magánjavak kérdése rövidesen napirendre kerül a Nemzetek Szövetsége előtt.

Az *Universul* június 30-iki számának vezércikkében a békeszerződések 19. paragrafusával foglalkozik. A lap szerint a magyar sajtó újabb alkalmat talált a revíziós propagandára, mert ezelőtt öt évvel jelent meg Rothermere lord legelső cikke a Daily Mail hasábjain a magyar ügy érdekében. S most ünneplik a nagy és nemes lordot, írja a lap, holott úgy ismeri a középeurópai problémát s annyi joggal szól hozzá, mintha Ausztrália vagy Újzeeland helyzetével foglalkozott volna.

Ugyanezzel a kérdéssel foglalkozik a *Calendarul* június 30-iki számában s kivonatokat közöl a Pesti Hírlap, Magyarság és Nemzeti Ujság cikkeiből, amelyek a Revíziós Liga öt éves munkásságát ünneplik. Böven közöl részleteket Herczeg Ferencnek a liga ünnepi ülésén elmondott beszédéből. Beszédében rámutatott a magyar író a külföldi propagandának fényes eredményeire. Ezeknek az eredményeknek fényes bizonyítékait nyújtják a következő számok: Magyarbarát munkákat találunk angol nyelven 19-et, franciául 15-öt. Olaszul 20-at irtak, németül 9-et adtak ki s megjelent egy-egy magyarbarát könyv Hollandiában és Belgiumban is s a magyarság *Mussolini-n* kívül barátjának nyerte meg *Lloyd George-t*, *Borah* szenátort, sőt magát *MacDonald*-ot is. A cikk befejezésében a lap azt írja, hogy az ünnepek ideje alatt az iskolákban és katonai kaszárnyákban mindenféle előadásokat tartottak a revíziós mozgalom jelentőségéről.

A *Curentul* június 26-iki számában szoros összefüggést lát Urmánczy Nándornak a Pesti Hírlapban megjelent támadó hangú cikkei és a román határ mentén rögtön megrendezett hadgyakorlat között. Ugyanis Magyarcsanád, Makó és Apátfalva között a magyar hadsereg hadgyakorlatot tart s a fegyverek ropogása igen jól hallható a román részeken is. A hadgyakorlatokon, a lap értesülései szerint, körülbelül 1000 levente is résztvesz, valamint az ébredő magyarok katonai szervezetei. A lap szerint szándékosan választották a magyarok a hadgyakorlatok helyéül a határmenti vidékeket, mert úgy akarták, hogy a fegyverropogást ne csak a magyarok, hanem a románok is jól hallják. S tették ezt azokban a napokban, félreérthetetlenül tüntetésképpen, írja a lap, midőn Olaszország ajándéka, a szimbolikus nevet viselő Giustizia per L'Ungheria (az »Igazságot Magyarországnak« nevű léghajó) Budapestre megérkezett, Romániában pedig éppen a választási küzdelem folyik, annak a

Van, aki tagadja, van aki bevallja, hogy mégis legjobban a

reményének ad kifejezést a lap, hogy a román kormány nem fogja elmulasztani a szükséges diplomáciai lépéseket, de van más útja is, mondja a lap, a válaszádnak: rendezzenek a román nemzeti szervezetek is hasonló »hadgyakorlatot« a magyar határ mentén. Azt már szükségtelen is megjegyezni, folytatja a Curentul, hogy ebben az ügyben nem gyanúsítjuk jóhiszeműséggel a Magyar Pártot.

A Curentul jul. 6-iki számában hosszabb tudósítást közöl Udvarhelyről az itteni különböző listák esélyeit illetően. A cikk a listák véglegessévalta előtt íródott. A nemzeti-parasztpárti listával kapcsolatosan azt mondja, hogy az első helyért éles harc folyik Solomon Virgil és az opportunisták dr. Réty között, akinek az örökös kormánypártiság álarcá alatt kompromittálnia sikerült megyebeli összes román politikai küzdőtársait. A Magyar Párt listájáról, mely a négyes számot viseli, azt mondja, hogy arra bármikor felvennének a második helyre egy román, ha a kormánypárttal kartellt kötnének. A megye lakosságának 94% a székely s így természetes, hogy a szavazatok többségét a Magyar Párt kapja meg. Azért természetes ez, mert az eddigi megválasztottak, akár csendőrökkel,

akár csendőrök nélkül sikerült nekik ez, mihelyt kézhez kapták mandátumukat, soha erre felé sem néztek többet, aminek következtében a kisebbségi lakosság könnyen hajlik a nemzeti jelszavakra. Bárha nem kívánja csatlakozni tartani magát, kétségtelennek tartja a cikkíró, hogy szabad választások esetén a Magyar Párt vita nélkül megszerez három mandátumot. A negyedik mandátumra a választási törvény következtében a legtöbb esélye a kormánypártnak van.

A Calendarul július 3-iki számában a budapesti Magyarság cikke nyomán foglalkozik a budapesti Garibaldi szobor-leleplezésével. Ebből az alkalomból Ezzio Garibaldi mondott beszédet a magyar-olasz kapcsolatok történetéről s beszédében igen határozott revíziós hangokat hallatott. A szobor-leleplezési ünnepségek alkalmából meggyízben beszélt Ezzio Garibaldi s a következő kijelentést tette: Magyarországnak meg kell kezdenie új háborúját függetlensége és szabadsága érdekében s ebben a harcban a magyarság háta megett érezheti mindenkor a feketeingesek segítségét. A lap szerint a többi szónokok sem nélkülözték ezt a kihívó irredenta hangot.

Nem tűrjük tovább a csendőrök garázdálkodását,

kik minden ok nélkül verik a falusiakat!

... Ne tessék megijedni, nem mi mondjuk ezt. Azaz: mi nem most mondjuk ezt. A Magyar Párt volt az egyedüli, amelyik mindig sikra mert szállani a csendőrkegyetlenkedések ellen, nyíltan, bátran, itthon és a parlamentben. És Solomon, a székelyföldi képviselő volt az a fiú, aki a

Laár Ferenc képviselőházi felszólalására azt válaszolta a parlamentben: *viseljék magukat tisztességesen a székelyek s akkor nem lesz bajuk a csendőrséggel és a szigurancával.*

... És most már ők se tűrik. No hála Istennek, hogy valamiben most már egy nézetet vagyunk a karikásokkal. A választások előtt...

SPORT.

A dicsősztmártoni Sticla sport-egylet vasárnap tartja sportpálya-felavató ünnepélyét fényes keretek között, mely alkalommal a Hargita football-csapatát és tenniszeseit látja vendégül. A Hargita lelkesen készül erre a találkozóra, annál is inkább, mert ez az első együttes szereplése idegenben a football- és tenniszcsapatnak.

A helyi tenniszesezők házi-versenye a befejezés felé közeledik, s a végleges ranglista lesz a mérvadó a csapat összeállításánál, mely a jövő vasárnap a kereszturi tenniszesezők ellen, közelebb pedig a Benke székely tennisz-kupa versenyek selejtezőjében Gyergyószentmiklós kitűnő tennisz-gárdája ellen fog küzdeni a döntőbe jutásért.

Teljesen elkészült a városi sétater közepén az új tennispálya, mely Preda ügyész sportszerető buzgalmanak és fáradhatatlan akciójának köszönhető. A pálya — mely kivitelével nemcsak dísz városunknak — lehetővé tette a tenniszsport erőteljesebb fellendülését és új erők kifejlődésére adott alkalmat.

Hargita—Vitrometán: 2—0. Félidő: 1—0.

Szép és értékes győzelmet aratott a Hargita csapata vasárnap, amikor az otthonában játszó Vitrometánt, amely a bajnoki táblázat élén áll, megverte. A Hargita ezen mérkőzés megnyerésével a tavaszi bajnokságot befejezte és ezzel a bajnoki táblázat következőleg alakult ki:

Vitrometán 25, Hargita 24, M. T. V. 21, S. T. V. 20, Unirea 18, Achvila 17, K. S. E. 16, M. 11. 13, M. M. T. E. 9, O. M. T. E. 2 pont.

Ez eredmény alapján a segesvári kerület (District) úgy intézkedett, hogy a táblázat öt első helyezettje az ősz folyamán az I. osztályban, a négy utolsó pedig a II. osztályban fog bajnokit játszani.

Gyümölcsstermelési tanfolyamunk után.

Mult vasárnap, ünnepélyes keretek között fejeződött be a 7 napig tartott gyümölcsstermelési tanfolyam városunkban. Az Udvarhelymegyei Mezőgazdasági Kamara nagy reménységgel és áldozatkészséggel rendezte meg ezt a második gyümölcsstermelési tanfolyamot is, melyen alkalmat adott arra is, hogy a tanfolyam hallgatói a baromfi- és méhtenyésztés jövedelmezőségébe is bepillantást nyerhessenek. A román. kath. főgimnázium és finevelő intézet a legfigyelmesebb megértést tanúsítva, készséggel átengedte a tanfolyam céljaira a szükséges helyiségeket, sőt személyzeti kisegítést is bocsátott rendelkezésre. A tanfolyamot szervező Gyerkes Mihály, »A legújabb gyümölcsstermelés« c. könyv szerzője mellett előadókul szerepeltek Deutsch Dezső, lippai tizholdas gyümölcsfaiskola-kezelő és tulajdonos, Bartha József nyug. tanító

és Nagy Imre olaszteleki földbirtokos és gyümölcsfaiskola-tulajdonos, míg a baromfiterenyésztés és méhtenyésztés legfőbb tudnivalóit Lakatos Tivadar adta elő és mutatta be a saját tenyésztésének szemléltetésével.

A június 28-án reggel kezdődött gyümölcsstermelési tanfolyamot, a helybéli és vidékről összegyűlt tanulmánygyó hallgatók előtt Sz. Szakáts Péter kamarai elnök nyitotta meg buzdító és lelkesítő beszéddel, míg a gyümölcsstermelési tanfolyam célját és nagy fontosságát Rendek Géza kamarai igazgató ismertette tanulságos és nagy figyelemmel hallgatott beszédében. A hatóságok képviselőjében dr. Pop Sever prefectusi igazgató üdvözölte a tanfolyamot elismerését fejezve ki annak kiváló gazdasági jelentősége iránt. A tanfolyam ideje alatt reggel 8—12 óráig a gyümölcsstermelés elméleti tudnivalói adattak elő, míg délutánként 3—7 óráig a tanfolyam hallgatói gyakorlati bemutatón vettek részt. A tanfolyamon szerzett gyümölcsstermelési ismeretek sokoldalúságáról és annak gyakorlati eredményeiről, a kamara előjárósága a július hó 3-án, vasárnap délelőtt megtartott bezárón gyűződött meg, mikor a kamara elnöke, a legszebb dicséret szavaival méltatta a tanfolyam hallgatói előmenetelét és az általuk megszerzett ismereteket. A megállapított siker folytán már megindultak a jövőre vonatkozó továbbfejlesztési tervezetek is.

A tanfolyam befejezése után közös ebédén vettek részt a tanfolyam hallgatói, akik a vármegye különböző pontjaira hazatérve, apostolai lesznek gyümölcsstermelésünk kiépítésének.

A nagyszerű Tomcsa Sándor Székelykeresztúron.

Feszülten, szinte lázas örömmel vártuk Tomcsa Sándort és pompás összetételű kíséretét Székelykeresztúrra. A nyári idő ellenére Keresztúr közönsége igazán kitért magáért, mert intelligenciája, mondhatni, teljes számban ott volt az élvezetes estélyen. Vidékieket is szép számmal láttunk, sőt volt, aki negyven kilométerről jött haza, csak azért, hogy az estélyen jelen lehessen. Hiába, minden idők egyik legnagyobb hatású közönsége volt és marad a humor, mely kevés embernek adatott meg, de Tomcsa e kivételes lelkek közé tartozik s ebben van a magyarázata az ő vonzóerejének. Ragyogó humorával, igazán elmondhatjuk, kiragadott a hét-köznapok sivár hangulatából s szerzett nekünk pár élvezetes, feledhetlen órát. Ő maga, mint lendületes, mindig ötletes konferenciér: elsőrangú. Lokális vonatkozású tréfái: utélérhetetlenek. Karrikaturái: tehetségesek, találóak. Két egyfelvonásos: pompás tréfák sorozata. »A nagy eset«, de különösen, »A harmadik«, értékes lélektani rajzával: nemcsak gyönyörködtetett, hanem a végén könnyet is csalt a szemekbe...

A szereplők közül Ferenczy Böske a színpadon otthonos, keresetlen egyszerűséggel játszott, — Beldovics Emil ragyogó temperamentummal és bravu-

ros játékaival, mint egy született színművész mutatkozott be, — míg Andres Béla vonatkozó egyénisége meg összhangjával tűnt ki. A többi szereplők: Sámson József, Gergely Lajos, Lászlóffy Sándor, — mind jók voltak, kedvesen simuláltak az előadás hangulatához. Az összes szereplők feltűnő egyöntetűséggel játszottak össze s igyekeztek megfelelni annak a biztatásnak, ami az öltözőből, mint kuliszatitok szívárgott ki:

— Gyerekek, vigyázzatok, mert Keresztúrnak kényes, minden tekintetben műértő közönsége van! (Igaz!)

Még néhány szót Tomcsáról! Tomcsa Sándor neve már közismert. Ő már beérkezett! Neki azonban még tovább is kell haladnia, valamely nagyváros színpadára kellene eljutnia, amire tehetségeinek összessége őt teljes mértékben predesztinálja. Nem azért, mintha a gyémánt nem maradna akárhol is annak ami, hanem azért, hogy alkalma lehessen: igazán ragyognia. Vajjon nem akadhatnának-e még a mai világban is egyszer mecenások, akik őt ehhez hozzásegítenék?

Az estély sikeréhez nagyban hozzájárult Josof Virgil buzgalkodása a jegyek körül, akit ezért tisztelet és köszönet illet.

Szittyá Horváth Lajos.

Közös sorsban hű magyarok

Csak e jelre szavazzatok!

HIREK.

Július 8.

DALAIM.

Árván kell maradnotok,
Egyszerű, bús dalok.
Elenyésztek nyomtalan,
Hogy én meghalok.

Hogy hol, s mikor születtelek
Nehéz keresztelen,
Senkisem fogja kérdeni —
Gyámotok sem leszen.

Gyenge hanggal születtelek
Szétszúrt szívomon,
S a mélyből alig hallszik fel
A síró fájdalom.

A felületen megtörök
Elgyengült hangotok,
Zajosabb, vigabb ütemet
Nektek nem adhatok.

Szegény árvák, elenyésztek
A gyenge ütemen.
Élletek csak rövid lehet
Múló emlékem.

Most csak hulljatok a mélybe,
Amíg tisztul az út,
Melyen majd a mélység lelke
Fel a magasba jut.

(Bethlenfalva, 1925 aug. 23.)

Bolyai Gáspár.

Majláth püspök a csikszeredai papi lelkigyakorlatokra való utaztában f. hó 3-án megszakította útját városunkban és 4-én délig maradt itt. Ezt az idejét is azonban nem pihenésre fordította, hanem a hívek lelki ügyének szentelte. Hétfőn az általa végzett istentisztelet után közvetlen hangu beszédet intézett az összesereglett hívekhez, vigasztalva különösen azokat, akiket valamelyes csapás ért. Majd a mise után fogadta mindazokat, akik ügyes-bajos dolgukban hozzáfordultak. Itt említjük meg, hogy a papság csikszeredai lelkigyakorlatát, amely f. hó 5-től 8-ig tartott, Pakocs Károly költő-pap vezette, aki naponta több beszédet mondott a papi hivatás magasztosságáról és a pap kötelességéről magával és híveivel szemben. A kiváló fiatal költő-pap beszédei mély benyomást gyakoroltak a nagy számban összesereglett papságra.

Kiállítás az ipariskolában. Az elmúlt isk. év eredményének bemutatása céljából f. hó 10-én d. e. fél 12 órakor megnyílik a helybeli ipariskolában a tanulók munkakiállítása, amely 3 napig marad nyitva, s naponként megtekinthető d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óra közt. A kiállított tárgyak olcsó áron meg is vásárolhatók.

Rendkívül olcsó árakon

Bul. Reg. Ferdinand
(v. Kosuth u.) 3.

szerezheti be szükségletét harisnyákból, keztyűkből, ridikülökből, kombinékből, külföldi Kelim-hárászokból, kézimunka anyagokból, női fehérneműkből, pulover- és golfkabátokból.

Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Állandó gyári lerakat.

Ordelt János-cégnél

Választási igazolványát senki el ne mulassza kivenni. A szavazás elmulasztása nemcsak hivatalos büntetéssel jár, hanem magyar ember részéről súlyos bűn nemzetével szemben is.

Halálozás. *Németi Albert* mézáros, városunk polgárságának ismert, tekintélyes tagja, f. hó 3-án, 63 éves korában, hosszas betegeskedés után elhunyt. Nagy részvét mellett temették.

Katona Ferencné Bajka Rózsika firtosmartonosi tanítónő f. hó 4-én, 29 éves korában, váratlanul elhunyt. Katona Ferenc unit. esperes nejét vesztette el, a finom lelkű, kedves urinó halálával.

Visszavont megbízás. A vármegyei prefect annak közlésére kért fel, hogy a közmunkaügyi miniszter f. évi június 16-án 48674 sz. alatt kelt határozatával visszavonta Körtvélyfáy József minisztériumi ügyvédi megbízását.

Az idei érettségi vizsgálatok a múlt héten zajlottak le az egész országhoz. A helybeli róm. kath. főgimnázium növendékei a brassói Meşotaliceulnál működő vizsgáztató bizottság előtt vizsgáztak, amelynek elnöke Bogdán Duica, kolozsvári egyetemi tanár volt. Vizsgára jelentkezett 5 régi és 15 új növendék. Az írásbelije mind a 20 jelöltnek sikerült. A szóbelin az 5 régi jelentkező közül sikerrel vizsgázott 2 növendék, a 15 új jelentkező közül pedig 10 növendék, akik közül Huber József, Sander Jenő, Stocz István, Tóth László és Triebel József jól érték. A vizsgálatok befejezése után az elnök az ifjakat kisérő Józsa János tanárnak elismerését fejezte ki a vizsgálaton átment 12 jelölt szép készülségén.

A református dalárda nyári mulatsága. A helybeli református dalárda szokásos nyári mulatságát július 10-én, vasárnap tartja meg a Szejke-fürdőn. A dalkör tagjai és más kirándulók d. e. 9 órakor vonulnak ki, ünnepélyes istentisztelet után a Szejkére. A közönség részére egész nap autóbusz áll a rendelkezésre menet és jövet. Délután 4 órakor kezdődik az előadás. A dalkör karénekein kívül lesz: magánének, magán- és páros-jelenet, szavaltat, egyfelvonásos vígjáték, tréfás ifjúsági verseny, mókás konferálás. Szóval, kedves és mulatságos az egész műsor. Műsor után következik a tánc, minden belépő díj nélkül. Akik kosarat nem visznek: azok friss tordai pecsenyét kaphatnak. Jó bor is lesz: de üveget és poharat mindenki vigyen magával. Ez levén az első nyári mulatság: igen nagy az érdeklődés és aki nem megy korán, nem kap helyet!

A galajai kiállítás és mintavásár, melynek megrendezése a f. évi szeptember 1—30 közötti időre volt elhatározva, közbejött akadályok miatt elhalasztódik 1933. tavaszára. A közelebbi időpontot megfelelő időben közölni fogják.

Meghalt Bolyai Gáspár. Fényes név viselője hunyt el f. hó 4-én reggel városunkban. Bolyai Gáspár családja, amellyel, hogy egyike a legősibb magyar családoknak, tudományban, művészetben több kiváltságot adott a magyarságnak. Ezek egyik legnevezetesebbje, a világhírű, nagy magyar matematikus: Bolyai Farkas, akinek második házasságából származott, az a Bolyai Gergely, a hegedűnek virtuóz mestere, aki édesapja volt a most 77 éves korában elhalt Gáspárnak. Ő maga egész életén át az irodalommal foglalkozott nagy szeretettel, s csendes, megleghangú verseiből lapunk hasábjain is többet közöltünk az utóbbi években. Bolyai Gáspár ebben az időben már nagyon szerényen, visszavonultan élt, mert bár valamikor szép vagyonnal rendelkezett, s jegyzőséget s kataszteri biztos állást is viselt, bizakodó és erélytelen jószágával, álmódzó természetével az élet javait kezéből mindig kisiklatta. Az udvarhelyi ügyvédek, élükön Jodán Gábor dr.-ral, s más jó emberek segítettek rajta szemérmes szegénységében. Halála hirtelen és váratlanul következett be.

Kalapjavításokat, stoppolásokat, foltozásokat és szemfelszedést olcsó árban elvállalok. *Özv. Z. Székely Jánosné* Király-u. 10 szám.

S. O. S. Felei Fazekas Bertalan volt újságíró részére multikori nyugtázásunk óta, Balázs Alajostól Alsó-sófalváról 100 lej érkezett hozzánk.

Ürmösi-Bokor-Bródy-estély. Három fiatal művészhetség rendez városunkban estélyt f. hó 30-án a ref. kollégium nagytermében. Kettő közülük vármegyénkbeli való. Ürmösi Magda, Ürmösi Józsefnek, a homoródszentpáli unitáriusok hosszú időn át nagy érdemeket szerzett, tevékeny volt papjának a leánya, aki rendkívül behizelgő, meleg csengésű hangjával, jelenlegi lakóhelyén, Kolozsváron már több énekes szereplése alkalmával feltűnést keltett. A másik Bokor Klári, a legutóbbi évek itteni műkedvelői előadásainak kedvence, kis primadonnája, aki jelenleg szintén Kolozsváron folytatja nagyreményű művészi pályájához szükséges tanulmányait. Harmadik társuk, egyuttal zongorakísérőjük: a kolozsvári Bródy Tamás, a kiváló Bródy Miklós dr. karmester fia, aki 18 éves kora ellenére már maga is kész karmester és több nagyszerű modern zenedarab szerzője. Estélyük iránt máris rendkívüli érdeklődés mutatkozik. Külön belépőjegyeket nem adnak ki, de a műsor megváltása kötelező lesz.

A helybeli róm. kath. főgimnáziumban üresedésben lévő latin tanszékét a főtanhatóság nem töltötte be, hanem az igazgatóság utján felkérte Szabó András kollégiumi igazgatót, aki a mult iskolai évben is nagy ügybuzgósággal sietett az intézet segítésére, hogy a jövő iskolai évben is tanítsa a latin és görög nyelvet.

Meghalt az erdélyi róm. kath. egyházmegye legöregebb papja. Balint László tb. kanonok, ny. főesperes és berecki plebános, a koronás aranyéremkereszt tulajdonosa s az erd. róm. kath. egyházmegye legöregebb papja életének 96 ik évében július 4-én Kézdimartonoson meghalt. Vármegyénkben Székelyszentkirályon 1838. jun. 27-én született. Pappá szentelték 1862. július 18-án. Nyolc évi tanárkodás után 48 évig plebános és 18 évig főesperes volt s 1914-ben vult nyugalmába.

A cserkészek táborozása — jamboree — Szebenben megkezdődött. A Jungerwald nevű erdőben levő halastavak környékén 3000 cserkész befogadására alkalmas táborhelyet készítettek a katonai és polgári hatóságok. A tábornak 3 kerülete van, mindeniknek külön kútya, konyhája, posta-, táviró- és távbeszélő állomása. Központi elhelyezéssel áll egy tábortöltő, azonkívül egy segélyhely, egy sporttér és egy élelmiszer felvételező hely, ahol kenyert és zöldséget lehet olcsón bevásárolni. A táborparancsnokság háromszobás pavillonban nyert elhelyezést, innen az egész tábor áttekinthető. Külön sátor várja a királyt és Mihály vajdát, kik néhány napot szintén a táborban fognak tölteni. Udvarhelyről hét diák indult el a táborba Hristu kapitány vezetésével, akik már fel is ütötték sátrukat a lengyelországi cserkészek szomszédságában.

x Tüzoltónap Homoródfürdőn. F. hó 10-én, vasárnap d. u. 2 órai kezdettel tüzoltó-verseny, mutatóversenyekkel, számos díjjal egybekötve. Kugli-verseny. Műsoros táncmulatság reggelig. — Elsőrangú zene, kitűnő konyha és küküllőmenti borok. Állandó autóbusz-járat egész nap.

Az állami ipari szakiskola iskolatanácsa f. hó 10-én d. e. fél 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést az iskola tanári termében, s tárgyai a költségvetés módosítása és az indítványok lesznek. Amennyiben e gyűlésen a tagok elegendő számmal nem jelennek meg, úgy az 24-én tartatik meg, s a tagok számára való tekintet nélkül határoz az előterjesztett ügyekben.

x Két elsőrangú cipész-segédet azonnal felveszek. Bács cipészület.

Prima cserépkályhát

szállítok legjutányosabb árban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, szerelve, vagy pedig csak a csempeanyagot a med-
:: gyesi »METAN«-gyárból. ::

Graef Gyula
kályhás, Mediaş.

Száz százalékos a székelykeresztúri unitárius főgimnázium növendékeinek ezévi érettségi eredménye. A székelykeresztúri unitárius főgimnáziumban az iskolai év folyamán végzett és a baccalaureatusi vizsgára jelentkezett összes növendékek átlagban, a Brassóban most lezajlott érettségi vizsgálatokon. Különösen szép eredmény az Út Lajos növendéké, aki foarte bine (kitűnő) érdemjegyet kapott s még több más növendék szintén jó jegyet. Ugy látszik, ez az iskola a növendékei által most felmutatott szép eredménnyel is meg akarta hálálni a magyar társadalomnak azt az áldozatkészségét, amely átszolgáltatta és biztosította ez évben is és biztosítja a jövőben is az iskola zavartalan működését.

Megszünik

Udvarhelyt a vasuti állomás mellett levő
sírkőraktár.

Különböző kész márvány és trachit (cserekö) síremlékek mélyen leszállított árban kaphatók. Megrendelések a legolcsóbb árban készülnek.

A Székelység legújabb száma érdekes cikkeket közöl fürdőügyünkről és idegenforgalmunkról, valamint a székely bölényekről. Kirándulónk jó hasznát veszik a Gyilkostó eredetéről és fejlődéséről irt kiadványoknak, továbbá Györfy István egyetemi tanár a tordai hasadék érdekes, ritka hagymájáról szóló cikkének. Részletes adatokkal jut szóhoz idehaza is a székely nótá kérdése. Orbán Balázs síremlékének felavatása s a tartalmas rovatok egészítik ki a sok értékes székelyföldi adatot. A Székelyudvarhelyen megjelenő egyetlen székely folyóiratunk előfizetése egy évre 150, tanügyieknek 100 lej.

x Szülők! A helybeli tanítónő-képzőt, vagy a leányliceumot látogató leányaitok kitűnő ellátást és jó nevelést kapnak havi 1000 lejért a székelyudvarhelyi Irgalmas Nővérek internátusában.

x Prizmás látóövet keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Magyar ember

erre szavaz.

x Figyelem! Gyorsirási, kezdőknek német, francia órákat ad, vizsgákra idegen intézetek részére előkészít a nagy vakációban *Lévai Lajos* tanár, Székelyudvarhely, Ref. kollégium.

x Mozihirek. Szombat és vasárnap este *Harc az alvilággal*, szenzációs, éneklő hangos film. A főszerepben Carlo Aldini és Siegfried Arno. A legnagyobb kalandor filmsoda. Az a sok szenzáció, amit csak kitaláltak a film terén, mind benne van ebben a filmben. Autóbusz és gyorsvonat versenyfutása, vérfagyasztó kaland a Niagara zuhatagon, farkasok üldözése Alaszka hómezőin, titkos kínai lebujs és alvilági hotel, yacht-kirándulás és foglaltszöktetés, zivataros éjszakák. Szinte hihetetlen artista-mutatványok. Helyárak 22—17—12 lej. — Szerda, csütörtök Rio Grande. Mexiko forró, szenvedélyes levegőjében játszódik le e filmtörténet és mexikói forráság ömlik át a filmen. Szakriúrikák szerint e film a Rio-Ritára emlékeztet, azzal a különbséggel, hogy a Rio Grandénak erős tartalma van. Nagy szenzáció! Jön Az uszó börtön, Marlene Dietrichel és Fritz Kortnerrel. Szenzációs hangos film.

Kiadótulajdonos: a Könyvnyomda R-T
Odorheiu—Székelyudvarhely.

Autómmal

személy- és teherszállítást a legjutányosabb áron vállalok.

Miklós Károly
Strada Stefan cel Mare
(Malom-utca) 18 szám.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy óras és ékszerész-üzletemet f. hó 1-től visszahelyeztem Piac-tér 4 sz. alá. (Szabó Dénes mézárszéke mellé). Szives pártfogást kér továbbra is, tisztelettel: *Reisz Sándor* óras és ékszerész.

Rádióját,

antennáját, áramforrásait a nyár folyamán javíttassa ki. Ha nem működnek jól rádiója: nem volna kellő hangereje, nem volna elég szelektív, vagy tiszta hangja, alakíttassa át, vagy cserélje be. Modern kapcsolású mintakészülékeimből igényeinek teljesen megfelelőt választhat.

Teljesen új rádiókat, átalakításokat becsületes, egyéni munkával, felelősségre, jutányos áron készítek.

Augusztusi hirdetésemben rádióim árát közölni fogom.

Jakó Albert tanár rádiótechnikai műhelye.
G. Dragalina-utca 22.

Ha elegáns és szép cipőt akar vásárolni, úgy keresse fel

Dobrai Károly

cipő üzletét, ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vételkötelezettség nélkül készülnek.